

Unai Oñederra

LAMINACIONES ARREGUI

Harrotasun laranja zukutu nahi gaituztenei

IZAN TA ESAN

003

LAMINACIONES ARREGUI

Harrotasun laranja zukutu nahi gaituztenei

Aurkibidea

- 3** 1 Kontuak ez zaizkit ateratzen ongi
- 4** 2 Lan Erreformatan ematen duena esperimendatu
- 6** 3 Soldadak al dira arazoa?
- 8** 4 Enpresa langileak kaleratzen hasten da
- 9** 5 Sindikatu guztiak berdinak direla diote gero...
- 10** 6 Enpresak Sherlock Holmes eta Torrente kontratatu ditu
- 11** 7 Irailaren 9a: EAEko Justizia Auzitegi Nagusiaren sententzia
- 14** 8 Langileek ilargia eskatzen al dute?
- 15** 9 Akatsetatik asko ikasten da
- 17** 10 Borrokatzeak merezi du
- 19** Eskerrak

Editorea: Manu Robles-Arangiz Institutua
www.mrafundazioa.org
Twitter: @mrafundazioa
Fotokonposizioa: Horrika
Inpresioa: Bilbograf
ISBN: 978-84-939802-2-1
Lege gordailua: BI-410-2013

1 Kontuak ez zaizkit ateratzen ongi

“Behin eta berriz errepikatzen zigutena zen amore eman eta beraien proposamena onartuta enpresa ez zutela itxi-ko” (2012ko maiatza)

“Gure aldeko epaia izanda ere hitzarmena iraungitua dugu 2009tik, uztailearen 7a bertan da eta enpresak ez du negoziatu nahi” (2013ko otsaila)

Enpresa bat 2009tik hitzarmena negoziatu nahi ez duena eta 2012ko otsaileko Lan Erreforma onartu bezain pronto proposamen bat mahai gainean jartzen duena.

Enpresa bat dioena lantegitik ateratzen den kamioi bakoitzarekin dirua galtzen duela, baina lan kargak eta erritmoak mantentzen dituen ordu estrak eskatuz. Enpresa bat negoziazio kolektiboan lanaldia 114 orduetan luzatzea proposatzen duena.

Enpresa bat non langileek familia aurrera atera ahal izateko lan baldintza gogorrak, lan erritmo itogarriak eta asteburuetan lan egin beharra jasaten duten. Enpresa bat lehen postuetan ibili izan dena lan istripuetan, non bost hatz baino gutxiagoko eskuak dituen langilea ez den salbuespena. Enpresa bat garai batean Amputaciones Arregui bezala ezaguna izatera heldu zena.

Enpresa bat langileen soldata gastutzat duena baina abokatu bufete bati ordaindu beharreko dirutza inbertsio gisa hartzen duena, lan erreformak soldatak %30 jaisteko balio duela probatzeko helburuarekin. Enpresa bat non soldata gastu osoaren %6a besterik ez den. Enpresa bat 2012 hasieran gerente bat kontratatu eta uztailean 95.000 euroko ordain sariarekin kaleratzen duena. Enpresa bat egunero 30.000 euro galtzeko prest dena tramitazio gastuetan (6 hilabete daramatza jada) EAEko Justizia Auzitegi Nagusiak emandako epaia ez onartzeagatik.

Enpresa bat 2012an itxi egingo duela dioena eta abenduaren erdialdean suspentsio ERE bat aurkezten duena bi urterako. Enpresa bat 178

langile kaleratu dituena (140 ELA kideetatik 97). Enpresa bat detektibeak kontratatu dituena zenbait langileen bizitza pertsonaletan arakatzeko. Enpresa bat oinarritzko eskubideak urratu dituena Justizia Auzitegiaren arabera.

Enpresa hau ez da salbuespena XXI. mende honetan. Ezagutzaren aro honetan halakoekin topatzen ari gara behin eta berriz. Non daude pertsonak zentroan jartzen dituzten kudeaketa eredu berri horiek, langileak proiektu baten partaide demokratiko gisa sentitzen direnak? Ba al da halakorik paperetatik eta politikoki zuzenak diren hitzaldietatik kanpo?

Laminaciones Arreguiko batzordekide diren Jose Luis Zabalak, Joseba Martinek, Armando Ortégak eta Unai Duranek hau guztia kontatzen zidatenean, testua idazteko Stephen King-i deitzea pentsatu nuen, baina esan zidaten hobe nuela Torrenteri deitzea, lantegia zaintzen zebilela aprobetxatuz.

2 Lan Erreformak ematen duena esperimentatu

Sagardoy Abogados 2012ko otsailean inposatu ziguten lan erreformaren diseinatzaileetako bat izan da. Noizbait entzun behar izan dugun bezala, “zuek gehiago lan egin eta gutxiago kobratzeko” enpresak ederki ordaintzen dituzten abokatu bufete horietako bat. Bizitzako kasualitateak, bufete hau bera da Laminaciones Arreguik kontratatu duena aholkularitza jasotzeko. Seguraski beraiek izan ziren Arreguiri gomendatu ziotenak 2009tik preskribitua zegoen hitzarmena ez negoziatzeko, Lan Erreforma onartua izan arte.

Halaxe izan zen. Hiru urte luzez negoziazio mahaian eseri gabe egon ondoren, enpresak batzordea deitzen du 2012ko apirilari, lan erreforma onartu eta bi hilabetera. Proposamena %30eko soldata jaitsiera eta lanal-

dia 114 ordutan luzatzea. Horri teknikoki lan baldintzak errotik aldatzea deritzo, eta ilegala zen erreformaren aurretik batzordearen oniritzirik ez bazuen.

Suposatzen dut Laminaciones-en eskaintza aholkulariek proposatutakoa izango zela. Halako elkarrizketa bat irudikatzen dut buruan: “Orduan, lan erreformak hori egiten utziko dit?” “Bai, bai, ikusiko. Nola dago osatua zure enpresa batzordea?” “9 UGT, 5 ELA, 2 LAB, 1 ESK eta 1 CCOO”. “Hori egina dago, ikusiko zeinen ederki doakizuen. Gainera erreformak ematen dituen aukerak erabiltzen lehenak izango zarete, beste enpresentzat eredu bihurtuz.” Esperientzia historikoak arrazoia ematen zien aholkulariei, ordura arte ez baitzen gatazka handirik izan Arreguin. Enpresak zerbait inposatu nahi zuenean langileen babesa lortzen zuen, nahiz eta horrek bi astez-edo paro partzialak jasan beharra ekarri.

Kontua da datu esanguratsu batek ihez egin ziola: gauza bat da ordezkaritza (sindikatu batek dituen ordezkari kopurua) eta beste bat da afiliazioa. Gasteizen lan egiten zuten 250 operarioetatik 140 ELAkieak ziren. Nolatan ez zen gehiengo hau ordezkaritza mailan islatzen? Bulego eta tailerrek banatuta bozkutzen dutelako, eta bulegoetan bozka gutxiagorekin ordezkari gehiago lortzen direlako.

3 Soldatak al dira arazoa?

Enpresaren proposamenak lan batzordea asaldatzen du. %30eko soldata jaitsiera eta lanaldiaren luzapena nahiko ez eta 91 langile kalera joan daitezke. Areago, neurri hauekin ez dute enpresaren bideragarritasuna ziurtatzen. Hori bai, proposamen hau egin aurretik globo sonda batzuk jaurti zituzten: gauzak ez zihoaztela ongi, batzuk soberan zeudela... Ez dago jendearen gorputzean beldurra sartzea baino gauza eraginkorragorik nahi duzuna inposatu ahal izateko.

Erasoa gogorregia da erantzuteke uzteko. Batzordeak langileen asanbladara deitzen du bi astetan hiru eguneko paro partzialak proposatuz, ondoren greba mugagabearekin hasteko. Batzordearen proposamenak langileen %94aren babesa jasotzen du.

Bi asteetan ez dago mugimendurik eta maiatzaren 8an greba mugagabea abiatzen dute langileek. Enpresak bi egunera erreakzionatzen du lantegia itxiz eta langile guztientzako amaiera ERE bat aurkeztuz. "Argi geratzen da mehatxu estrategiaren hurrengo urratsa dela, EREaren kontsulta epean enpresak ez baitzuen momentu bakar batean ere langileen irteera baldintzetaz hitz egin. Behin eta berriz errepikatzen zigitena zen

amore eman eta beraien proposamena onartzen baguen enpresa ez zutela itxiko” diosku Armando Ortegak.

“Hortik aurrera gure egoeraren berri ahal bezainbat jenderi zabaltzeko helburua jarri genuen, langileak tentsioan mantentzearekin batera. Kontzentrazioak, martxak, sinadura bilketak, mobilizazioak... denetatik egin genuen. Pentsa Barcelonaraino joan ginen manifestazioa egitera, gure lankide batek Pirinioak laranja jantzita zeharkatu zituela profitatuz” oroitzen du Armandok zeharkaldiaren logoa erakusten digula daraman kamiseta laranja. “Lan egiteko erabiltzen dugun buzoaren kolorea auke-ratu genuen marea laranja bat sortzeko. Gure helburua zen kolore hau ikusten zuen orori gure borroka gogora etortzea.”

Unai Duranek gehitzen du “Egiten genuenan sinisten genuen. Arreguin lan egiten dugunok familia aurrera ateratzeko egiten dugu, ez lanean baldintza zoragarriak izategatik, eskasak dira eta. Soldatak %30 jaitsita ezin dugu aurrera atera, ezinezkoa da. Baldintza horietan lan egiteari uko egi-ten diogu.”

“Kontuan izan” dio Joseba Martinek “paro partzialekin hasi aurretik lanean ez zegoela inor soberan. Lanaldi trinkoekin eta ordu estrekin jarraitzen genuen. Argi daukagu krisi egoerari etekina atera nahi ziotela, lan harremanak indibidualizatuz. Proposatzen zuten soldata murrizketa-rekin enpresak gastu guztien %1 besterik ez zuen aurrezten. Gauzak benetan gaizki bazeuden, esango didazu nola konpondu nahi zituzten kopuru horrekin. Nik uste gu Lan Erreformaren proba bankua ginela. Gauza da enpresa itxita egonda, han ez zela inortxo ere sartzen, baina bulegoetako zenbait jendek kobratzen segitzen zuela.”

Langileak garai honetan ekintza kate amaigabean murgilduta dabilta. Horrek batuta eta indartsu mantentzen ditu. Enpresak ez du bizi zeinurik ematen. Uztailaren 9a heldu arte.

4 Enpresa langileak kaleratzen hasten da

Enpresak aurkeztu zuen amaiera EREak Gasteizko lantegian (301 langile) eta Urbinakoan (57) 358 langile bota nahi ditu bi fasetan. Lehen fasean, uztailaren 31an amaitzekoa, 200 pertsona botatzeko asmoa zegoen, beste guztiak 2012ko abenduaren 31rako aurrikusia zegoen enpresaren itxierarako utzita. Hori zen aurkeztu zuten plana.

“Langileak indartsu ginen eta enpresa gehiago estutzen hasten da” dio Jose Luis Zabalak. “Ekaina eta uztaila bitartean jendea hogeita hamarnaka botatzen hasten da, 91era iristean geldituz” hain justu, bideragarritasun planak aurreikusten zuen kaleratze kopuru berbera.

“Litekeena da bilatzen zutena kaleratuek amore eman eta borroka bertan behera uztea izatea. Ez da erraza greba mugagabe batean bizitzen diren ezjakintasun eta tentsio gordina eramatea. Errazagoa da esatea: begira, hemen uzten dut, bilatuko dut beste zerbait” azaltzen digu Unai Duranek berak nozitutakoa kontatuz “baina aurrera jarraitzea erabaki genuen. Talde bat gara, pairatu genuen guztiak asko batu gintuen eta borrokan jarraitzeak merezi zuela pentsatu genuen.”

Baina enpresak ez du nahikoa horrekin. Bideragarritasun planaren onarpena bilatzen du langileen artean batzordeari izkin eginez. Izan ere asanblada alternatibo bat antolatzen du lantegian uztailaren 9an. Enpresa batzordeak ez du hau onartzen eta asanblada paraleloa deitzen du lantegi kanpoan. Barruko asanbladara doazen langileak autobusez sartzen dira goraino eskoltatuak. 70-80 pertsona dira, enkargatuak eta bulegoko jendea. Espero baino gehiago kostatzen zaie lantegian sartzen sarreran eserialdi batekin egiten dutelako topo. Enpresa batzordeak 210 lankidearen babesa jaso zuen kanpoko asanbladan.

9a ez zen izan uztaileko data esanguratsu bakarra: enpresak aurkeztu zuen EREaren planaren arabera 31rako beste 109 pertsonak joan behar zuten kalera. Data iritsi zen. Ez zen ezer gertatu, kaleratu kopuruak 91n jarraitu zuen. Enpresak ez du amaiera EREak ezarritako epeak betetzen? Laminaciones Arregui ez al dute itxiko? Hordago bat izan al da?

5 Sindikatu guztiak berdina direla diote gero...

Enpresak 70-80 langile horiekin egitea lortzen duen asanblada ez da eze-rezetik ateratzen. Hori lortzeak bere denbora eta dedikazioa eraman du; bilerak egin dira, Arabako mugetatik haratagoko jende garrantzitsua etorri da langileak konbentzitzera, enpresaren proposamena onar dezaten. Langileen bizkar egiten den hau guztia UGTren Gasteizko egoitzan egiten da. Bizkaitik datorren pertsona garrantzitsua EAEko metaleko ardura-dun nagusia da UGTn. Bost axola borrokan daudenek pentsatzen dutena, hor dator Antonio Rios EAEko metaleko Idazkari Nagusia enpresaren aldeko kanpaina egitera, bere sindikatuak enpresa batzordean dituen ordezkarien jarrera aldatzeko presionatzera.

Arabar asko asaldatu egiten da jarrera horretaz baina presioak azkenean lortzen ditu bere fruituak. Batzordeko UGTko 9 kideek eta beste ordezkari batek dimititu egiten dute. Horietatik zazpi lanera itzultzen dira eta beste hiruak independente izatera pasatzen dira. Enpresa batzordea ikutua geratzen da. Baina ez da nahikoa, enpresak gehiago nahi du. Abuztuan, beste langile batzuekin batera, batzordeko 4 kide kaleratzen ditu (ELAko bi eta LABeko beste bi) eta baita batzordeko presidente ohia ere (ELAkoa). Enpresak batzordearen kontrola hartu nahi du.

Batzordea erne dabil, ordea, eta azkar erreazionatzen du. Batzorde berria osatzea lortzen du 13 kiderekin (5 ELA, 3 independente, 2 LAB, 1 ESK, 1 CCOO). Batzorde hau aurrekoa baina borrokalariago da. Enpresari gaizki atera zaio jokaldia.

Abuztu amaierarako 178 dira, jada, kaleratuak. Horietatik 97 ELA-kideak. Horrek esan nahi du ELAko afiliazioaren %70a kaleratu dutela. Lantaldeko langile gartsuenetaz libratu nahi izan du enpresak. Batzordearen kontrola eskuratzeko saiakeran kale egin du enpresak, baina Arreguin jendea lanean dabil jada.

6 Enpresak Sherlock Holmes eta Torrente kontratatu ditu

Beti aipatzen dituzte arrazoi ekonomikoak jendearen lan baldintzak okertzeko orduan, baina enpresak interes zehatz bat duenean baliabide ekonomikoak ezerezetik sortzen dira, txanpinoiak bezala. Ez dakit nola, baina enpresek beti aurkitzen dituzte baliabideak nahi duten horretarako.

Kasu honetan helburua Lan Erreforma enpresan aplikatzea da, lan harremanak indibidualizatzea, lan baldintzak enpresariak bere kabuz erabakitzea nahi duenean eta nahi duen bezala. Ez dago dirurik soldatak ordaintzeko, baina bai detektibe pribatuak kontratatuzko greban dauden langileen jarraipen zehatza egin ahal izateko. Lan fina, ikusezina, kalitatezkoa, jende espezializatuak egina, jende normalaren bizitza pertsonal normaletan zelatatuzko. Zer afizio daukazu, zer moduz dago zure emaztea, zenbat seme-alaba dituzu, zein arazo dituzu, non harrapa zaitzaket... Guztia jakitera iristen dira zu konturatu gabe. Hori, seguru, ongi ordaintzen dutela.

Baina badago, ere, lan baldarra egiteko. Langileak xaxatu behar dira. Ekintza biolentoak egitera bultzatu behar dira, jendea bere onetik atera gero bere kontra erabiliko den zerbait egin dezan. Hori da lantegi sarre-

ran, grebalariek “zaintzeko” jarri dituzte segurtasun guardien zeregina. Noizean behin, gertu daukaten grebalariren baten bizi bizitza pertsonalari buruzko esalditxoren bat erortzen uzten dute, ea erortzen diren. Eta hau guztia errezoluzio bikainenean grabatua izan ahal izateko, azken belau-naldiko bideo kamerez bete dute lantegi inguru osoa. Kasu batzuetan ez zaie gastuei erreparatu behar.

Hau ez da nahikoa, harago joan behar da. Enpresa pertsona jakin batzuei bat banaka deitzen hasten da. Egoera pertsonal eta familiar jakin bat duten pertsona jakinei, lanera itzul daitezten presionatzeko. Deia jasotzeko hautagaiak ez dira zozketaz erabakitzen. Pertsona ahulenak, hausko-rrenak, gauzak okerren dituztenak dira deia jasotzen dutenak.

“Psikologikoki egoera oso gogorra zen. Ezinbestekotzat jotzen genuen jendearen motibazioa mantentzea bazkariak, martxak, kanpaldiak... antolatuz. Jendea ezin genuen bazterrean utzi. Horregatik, kaleratuak izan ginenak ere, bertan jarraitzea erabaki genuen” errepikatu digu Unai Duranek. “Egunerokotasunak, elkarrekin egoera zailak bizi eta partekatzek, elkar hobeto ezagutzea ekarri du. Izugarria izan da gure artean lortu dugun konplizidatea, konfiantza, gatazka aurretik burutik pasatu ere egingo ez zitzaigun harreman bat sortu da gure artean. Izugarria da borroka honek gure artean ekarri duen batasuna.”

7 Irailaren 9a: EAEko Justizia Auzitegi Nagusiaren sententzia

Urriaren 10a bereziki oroituko dugu egun hartan jaso genuen berri bikain honegatik: “Itxaropena berriro piztu da Laminaciones Arregui enpresako langileentzat. EAEko Justizia Auzitegi Nagusiak arrazoia eman die, eta enpresak Arabako bi lantegiak ixteko eta 358 langile kalean uzteko aurkeztu zuen erregulazio eskaera baliogabea dela erabaki du. Araban dituen bi lantegiak —Gasteizen eta Urbinan— itxi eta 358 langile botatzeko asmoa iragarri zuen Laminaciones Arreguik joan den maiatzaren

Greba 2 hitzetan

Gustavo López de Armentia • ELA Metala Gasteiz

“Zenbat langilek zor dizueten besarkada bat”

Laminaciones Arreguiko gatazka liburua bat, eskuartean duzuna bezalakoa, idazteko modukoa izaten ari da.

Hala izanda, alde batetik ELAko ordezkariak egoerari aurre egiterakoan erakutsi duten zintzotasun eta duintasuna azpimarratu nahi dut. Beste aldetik ezohikoa izan da afiliatuen zati handi batek erakutsi duen sendotasuna egun bakoitzak ekarri dizkien erroenkei.

Hauei guztiei, beraiek aukeratu gabe, Euskal Herriko langile klasearen abanderatuak izatea egokitu zitzaizen Lan Erreformaren aurrean. Eta maila eman dute, nolako moduan gainera. Burua makurtzetik urrun, imajina ditzakezuen presio eta xantaia guztiei egin diete aurre. Eta hala egin dute, jakitun beraientzat eta beste lan-

gile mordo batentzat beraien borrokaren emaitzak suposatzen zuenaz.

Euskal Herriko langile klasea indartsuagoa da gaur, hein batean, Laminaciones Arreguin erantzun den determinazioari esker. EAeko Justizia Auzitegi Nagusiaren urriaren 9ko aldeko epaiaren ondoren, beste lantalde batzuk argia ikusi dute tunelaren amaieran. Eta argi hori gure Arreguiko jendeak piztu zuen. Enpresariak itsutu dituen argi hori bera, Lan Erreformarekin nahi zutena egin ahal izango zutelako pozarren zeudenak.

Horregatik guztiagatik adierazi nahi dut zuen borrokkak garrantzi bikoitza izan duela.

Zenbat langilek zor dizueten besarkada bat.

9an. Egun bat lehenago sindikatuek greba mugagabea abiatu zuten. Enpleguaren erregulazio eskaera baliatuz, 178 behargin kaleratuak zituen ordurako enpresak. Erabakia auzitara eraman zuten langileen batzordeak eta ELA sindikatuak.”

Berri hau, bitxi bada ere, ez zen hain zoragarria izan guztientzat. Gehienontzat ona dena ez da hala boteredun gutxi horientzat. Sententzia zaplazteko bat da Arreguirentzat eta Lan Erreformari zukua nola atera ikasteko kasua jarraitzen duten enpresentzat ere. Irudikatu dezaket sen-

tentzia honen kolpea jaso ondoren Laminaciones Arregui gadera bat egin ten bere aholkulariari: “Baina ez zeniguten esan lan erreforma honekin nahi genuena egin genezakeela?” Badirudi lan erreforma egin dutenei zerbaitek ihes egin diela; are finago ibili behar dute. Zentzu horretan egon dira ahotsak esan dutenak lan erreformari beste buelta bat eman behar zaiola epaileek ez dezaten enpresek erabakitakoa atzera bota.

Laminaciones Arreguik sententzia errekurritu du, baina erne, auziak ez ditu EREa aurkezteko momentua egindako formazko defekturik aipatzen. Sententziak dio oinarrizko eskubideak direla urratu direnak, eskubide konstituzionalak. Oso zaila da, ezinezko ez esatearren, Auzitegi Gorenak halako sententzia bat atzera botatzea. Erabaki hori uzataila aldera etortzea espero da. Dirurik ez duela dioen enpresa hau, prest dago egunero 30.000 euro ordaintzeko tramitazio soldatetan (sei hilabete pasa dira jada, eta honi gehitu hemendik uztailera falta dena) langileekin nahi duena egin ahal izateko.

Zenbateraino da inprobisazioa enpresa egiten ari dena? Zer punturaino da kalkulo hotz eta merkantilista, familiak aurrera atera behar dituzten pertsonetaz ari garela ahaztea? Zenbat dago langileak amore emango zutela pentsatzea, eta hala ez gertatzean “orain ikusiko duzue” bat? Zenbat itxikeriagatik, demostratze arren Lan Erreforma honekin benetan nahi dena lor daitekeela legetik haratago?

8 Langileek ilargia eskatzen al dute?

2012ko urriaren erdialdera 35 grebalari ziren geratzen zirenak, 178 kale-ratuak izan ondoren. Egoera nolakoa zen kontuan izanda, eta aldeko sententziarekin eskuan, langileek erabaki zuten greba mugagabea astean bi eguneko paroetara mugatzea.

Orain 2013ko otsailean gaude 2012ko abenduaren 31ko data fatidikoa, enpresa itxi eta langile guztiak kalean amaituko zuten eguna, pasa da. Lantegiek zabalik darraite eta langileek lanean. Are gehiago, abendu erdialdera, enpresa itxi behar zen eguneko bezperetan (maiatzan aurkeztu zuten amiera EREan azaltzen zenaren arabera), enpresak etendura ERE bat aurkeztu du 2013 eta 2014rako. Langileak harrিতuta galdetu zioten gerenteari “etendura EREa hurrengo bi urtetarako? Baina, ez al dituzu lantegiak itxi behar?” “Agian ez” erantzun zuen.

Etendura ERE honek ez du langileen oniritzia jaso, baina 2013ko urtariraren 1etik aurrera kaleratuak izan ez diren grebalariak lanera itzuli dira.

Orain, galderak datoz burura: zergatik aurkeztu zuen enpresak amaiera EREa? Zer izan da hau guztia? Zergatik halako ankerkeria langileen

aurka? Zer egin dute horrelako jokabidea jasotzeko? Ilargia eskatzen dute akaso? Ez, eskatzen dutena da mahai batean eseri eta hiru gai hauek konpontzea:

- Auzitegiak baliogabetu dituen kaleratzeak bertan behar utzita, langileak lanera itzultzea.
- Enpresako negoziazio kolektiboari ekin, ultraaktibitatea ziurtatuz eta deskuelgeak galaraziz.
- Bideragarritasun plan serio bat mahai gainean jarri, benetan dau den beharrak ezagutzeko eta dagokion plana negoziatzeko.

Zentzu komunak eskatzen dituen kontuak. Besterik ez.

9 Akatsetatik asko ikasten da

Ez dakit Auzitegiaren epaiaren arira Laminaciones Arreguik ezer leporatu zien bere aholkulariei, hori inkognita bat izango da betirako. Badakiguna da, ordea, enpresako abokatuek kontuan hartu zutela EAEko Justizia Auzitegi Nagusiaren epaia. Ikusten denez ez zitzaian batere gustatu; ez zuten berriro epaitegi berberarekin topo egin nahi. Baina nola aurkeztu etendura ERE bat 2013-2014 urteetarako EAEko Auzitegia saltatuz? Halako konplikazioei erantzunak topatzeko ordaintzen zaie aholkulariei.

Enpresak EREa justifikatzeko bi arrazoi erabiltzen ditu: arrazoi ekonomikoak eta arrazoi produktiboak. EAEko Justizia Auzitegiak behera bota zuen lehen arrazoa, beraz arrazoi hori berriz ere ez zuten onartuko seguruenik. Arrazoi produktiboak azaltzerakoan enpresak dioena da antolakuntza kaosa daukala lantegian 178 langile falta direlako. “Muturra behar da gero! 178 pertsona kaleratzen dituzu eta gero diozu antolakuntza arazoak dituzula lana aurrera ateratzeko...” dio etsituta Armando Ortegak. “Baina gauza ez da hor amaitze, gehiago diote. Esaten dute grebak hain-

beste iraun duenez eskaera gutxitu egin dela eta bezeroak galdu direla, EREa justifikatuz.”

“Guk diogu, ordea, kontu bat dela eskaera erortzea, ondorioz eskaintza ere murriztu behar izanez, baina beste gauza bat da hemen gertatu dena: enpresak eskaintza behera bota du (ez ahaztu greba luzatzearen arduradun nagusia enpresa dela ez duelako gurekin negoziatzeko keinu bakarria egin) eta bezeroek alternatibak bilatu dituzte.”

Hortaz, langileek ez dituzte EREa aurkezteko arrazoiak onartzen. Gaia epaitegiak ebatzi behar du. Baina zer epaitegik? EAEko epaitegiak?

Armandok azalduko digu: “Gu prest gaude mahaian eseri eta irtenbide globalak hartzeko. Kaleratuak lanera itzuli behar dira, enpresaren egoera ekonomikoa aztertu behar da, eskaera falta kuantifikatu eta hortik aurrera zer egin daitekeen aztertu. ERE bat aurkezten bada izan dadila arazoei aurre egiteko egiten den ERE zehatz bat, ez gogoia dudalako bi urterako ERE bat.” Unai Duranek gehitzen du “Bi urteko ERE honekin bilatzen dutena da langileak turuta bidez nahi dituztenean lanera deitzeko gaitasuna, gainerakoan etxean egon daitezen langabezia sariak gastatzen.”

Laminaciones Arreguiko abokatuak diseinatzen duten jokaldia EAEko Auzitegitik ez pasatzeko honokoa da: Laminaciones Arregui CELSA Atlantic da. CELSAk hiru lantegi ditu, Gazteizkoa, Urbinakoa eta Galiziakoa. Galiziako lantegiak ez du hemengoekin inolako zerikusirik, bai produkzio aldetik baita sindikalki ere. Hango batzordeak enpresaren proposamenak onartzen ditu, negozioazio kolektiboan akordiotara iristen dira soldata jaitsierak onartuz eta ultraaktibataterik gabe. Beste mundu bat.

Enpresak egiten duena da EREa hiru lantegientzako eskatu. Lantegiak autonomia desberdinetan egonik kontua ezin da EAEn epaitu, Madrilera joan behar da derrigor Halaxe lortu dute EAEko Justizia Auzitegi Nagusiaren trago txarra berriz ez pasa behar izatea.

Greba 2 hitzetan

Begoña Vázquez • ELA Gasteiz

“Elkar maite behar dugu”

Zer datorkit burura Laminaciones Arreguiko gatazkaz hitz egiten dugunean:

Marea laranjaz gain (kalean zein lokalean), patronalaren muturreko xantaiaz gain, egoeraren ulerezintasunaz, azaldu ezin denari azalpenak bilatzeaz gain...

Egunero ikusten du nire bulegoko pertxeroan zintzilikatuta dudan kamiseta, martxoaren 29an jaso nuen opari gisa greba egunean Ama Zuriaren plazan bildu zen jendetzaren aurrean hitz egitean janzteko.

Militanteak ikusten ditut, ordezka-riak, afiliatuak, langileak orokorrean eta beraien familiak, mobilizazio guz-

tietan oso present. Greba kutxaren garrantzia ikusten dut.

Nagusiki gure ordezka-riak ikusten ditut, beraien artean hain desberdinak izanda jarraitu beharreko bideaz horren ziur, traba egiten duten harria-en gaintik. Asko izan dira eta oso handiak Asko dira eta handiak.

Ikusten dut, zailtasun guztien ganetaik egiten dutenaz konbentzitura daudela. Ikusten dut honelako gatazkak, zoritxarrez, ez direla kasu isolatuak izango. Antolatze beharra ikusten dut eta, azken aldi diogun bezala, elkar asko maite behar dugula ikusten dut, jendeak behar gaituelako eta jendea behar dugulako.

10 Borrokatzeak merezi du

Pribilegio bat da pertsona hauekin hitz egin ahal izatea. Zirrargarria da entzutea bizi izan dutena beren ahotik kontatua begirada pausatu eta zurraraz, gertatutakoaren gogortasuna amiñi bat ezkutatu gabe, beraiek eta beraien familiek pairatu duten mina gutxietsi gabe, baina, hori bai, zintzo-

ki eta koherenteki jokatu izanaren konbentzimenduaz, “inoiz ezingo baiti-gute duintasuna kendu.”

“Pasada bat da borrokak zenbat elkartu gaituen ikustea. Lan kontue-tara mugatzen ziren gure harremanak lehenago eta orain familia bat bezalakoa gara. Pasa duguna elkarrekin pasatzeak ekarri gaitu elkar hobe ezagutzera. Gure artean nekez apurtuko diren loturak sortu dira. Kolektiboan harremanak pila bat indartu dira, pentsa, orain wassapeko talde mordoa sortu dira aurretik elkar ezagutu ere egiten ez ginen langi-leen artean.”

Amaitzeko eskatzen diet zeintzuk diren beraien ustez oraindik amaitu ez den borroka honen arrakasta lortzeko faktore nagusiak. Ez dirudi duda izpirik dutenik erantzuna ematerakoan:

- Greba kutxa
- Zerbitzu juridikoak
- Mobilizazioa
- Sindikatuko arduradunen aholkularitza

Lau zutabe gatazka guztietan errepikatzen direnak eta ezinezkoak direnak afiliatorik gabe. Galdetu bestela Laminaciones Arreguiko nagusi ei eta beren aholkulariei; nahi zutena egingo zutela uste zuten, baina lan erreforma gelditzea lortu duen lantalde afiliatu eta antolatu batekin egin dute topo.

Azken hitza esan gabe ez du amaitu nahi izan Armando Ortegak “Erne, baina! Gauza ez dago konponduta: enpresaren etorkizuna bermatu gabe dago, hitzarmena preskribitua 2009tik, uztailaren 7a bertan dugu eta enpresak ez du negoziatu nahi.” Borrokak aurrera darrai.

Eskerrak:

Laminaciones Arreguikoa bezalako greba bat hasten denean ekipo bat eduki behar da, ekipo on bat, denboran zehar landua eta ordezkari handiekin. Horregatik eskerrak eman, lehenik eta behin, ekipo ona eraikitze-ko lan hartan abian jarri gintuenari... Eskerrik asko Eliseo. Eta oraindik bere babesaren ematen digun horri, bere zoria gurearen desberdina izan arren, Rua.

Batak besteari emandako laguntza, elkarrizketa, ideia trukaketa, langile guztiekin ongi egindako lan zintzo eta argia, horiek dira, azken finean, Laminaciones Arreguin lortu duguna lortzeko gakoak. Ordezkariari esker lortu dugu: Armando, Ioseba, Unai, Paco, Luis Mari eta, nola ez, Zabala. Harro egon behar dugu aurrera eramandako ekintza sindikalaz eta elkarbanatu ditugun momentu guztietaz. Baita borroka honetan ELKARBANATZEN JARRAITUKO DUGUN denboraz ere, EZ BAITUGU BORROKATZEAZ AMAITU.

Hau guztia ezinezko zatekeen ELA bezalako sindikatu bat martxan mantentzen duten ordezkariarik gabe. Mila esker beraiei guztiei eta ELAri jaso dugun babesagatik.

Pertsonalki esan oso harro nagoela ELAkoa izateaz eta harro ere borroka hau posible IZATEN JARRAITZEKO babesaren eta laguntza eman diguten ordezkari eta afiliatu guztietaz.

Nando Anguiano Olabe (Batzordeko presidentea)

ELAko ordezkariak Laminaciones Arreguin:

- NANDO ANGUIANO OLABE
- ARMANDO ORTEGA ALIJA
- UNAI DURAN CALLEJA
- LUIS MARI URCELAY BOLINAGA
- JOSEBA MARTIN MONLLOR
- PACO GAJETE CUESTA
- JOSE LUIS ZABALA

Lerro hauetatik eskerrik beroena hasieratik lehen lerroan egon zareten afiliatu guztiei. ELAko afiliatu eta militanteak, borrokaren laztasuna ezagututa ere, zuen lankideetatik tiratzeko ardua hartu zenutenak dudatu gabe.

*Izenik idatzi gabe; lerro labur baina egiazko hauetan dudarik gabe zeuen burua islatua ikusiko duzuen guztioi. GORA ZUEK.
GORA ELA.*